אלע פריינט פון דעם ארבע-טענדיקן ארץ ישראל זיינען געבעטן צו קומען צו דעם —

פאלקס באנקעט אין אפשיידס אוונט לכבוד שמואל דיין, היינט 7.30 אוונט אין פרץ זאל

זון אויפגאנג — 7.19.
זון אונטערגאנג — 6.04.

די איינציקע אידישע צייטונג אין מערב קאנאדע עטאבלירט אין 1910 דערשיינט יעדן טאג

דאס אידישע ווארט
THE GATEWAY OF THE WEST.
THE ISRAELITE PRESS

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

וועטער: קאלט.

Vol. 20, No. 41. Winnipeg, Wed. February 26, 1930. Published daily except Saturday and Sunday.
דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג
מיטוואך כח' שבט, תר"ץ.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAR 5 1930

דריי אנגעזעענע סאוועטישע אגראנאמען פאר'משפט צו טויט פאר אנטיסעמיטיזם

רבי זלאטניק דא אויף א קורצן באזוך

רבי י. ל. זלאטניק, עקזעקוטיווע די-רעקטאר פון דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע, איז נעכטן אנגעקומען אהער און וועט דא פארברענגען עטלאכע טעג צו סטימולירן דא די ארבעט פון דעם לאקאלן אפיס.

אויף א זיצונג פון ציון קאנסיל לעצטן אוונט האט ער דערקלערט דעם צוועק פון זיין באזוך, — צו זעען אז די קרן-היסוד פארשפרעכונגען זאלן געזאמלט ווערן, צו שטארקן די ציוניסטישע רייען און צו גרייטן זיי צו דעם קומענדיקן קרן-היסוד קאמפיין.

א פלאן פאר א קאמפיין פאר דער פאר-גרעסערונג פון דער ציוניסטישער מיטגלי-דערשאפט איז אנגענומען געווארן. מיט דעם צוועק וועט אהער איינגעלאדן ווערן אב. גאלדבערג, איינער פון די אנגעזעענ-סטע ציוניסטישע פערזענלאכקייטן אין אמעריקע און א גלענצנדער רעדנער. ער וועט דא זיין מארט 11טן. א. אסאווסקי איז דערוויילט געווארן פארזיצער פונ'ם קאמפיין.

נייער פראנצויזישער קאבינעט פאלט דורך אין פארלאמענט

פאריז, פעב. 26. — דער ראדיקאלער קאבינעט פון קאמיל שאטאן איז געפאלן ביי דער ערשטער אפשטימונג אין קאמער נאכדעם ווי ער האט עקזיסטירט פינף טעג. די אפשטימונג איז געווען 277 צו 292.

דער פארצווייגנער קריזיס מיינט, אז די ווידערדערעפענונג פון דער פלאטן קאנ-פערענץ אין לאנדאן, וואס האט געזאלט פארקומען מארגן, וועט ווידער מוזן אפ-געלייגט ווערן.

טארדיא וועט איצט ווארשיינלאך ווי-דער איינגעלאדן ווערן צו פארמירן א קא-בינעט. עס קאן אבער אויך זיין, אז טאר-דיא זאל איינגעלאדן ווערן צוזאמען מיט שאטאן, צו פארמירן א שותפות'דיקן קא-בינעט.

—(::)—

5 ליטווישע אידן ארעסטירט אויף מארד קלאגע

קאוונע, פעב. 25 (איטא). — פינף אידן זיינען ארעסטירט געווארן אינ'ם דארף שיימעלי, אויפ'ן פארדאכט אז זיי האבן זיך באטייליקט אינ'ם מארד פון דר. וואישעניס. די ליטווישע אידן זיי-נען שטארק אויפגערודערט פון דעם פאל.

—(::)—

נייע קאטעגאריעס אידישע דעקלאסירטע קריגן רעכט אין אוקראינע

די וואס האבן באשעפטיקט ביז פינף אנגעשטעלטע וועלן אויך איינגענומען ווערן אין קאלעקטיוון, אויב זיי וועלן צוויי יאר ניט באשעפטיקן זיך מיט מסחר. — קאמוניסטן קריגן אויסרייד פאר אויסשליסן געוועזענע הענדלער.

קינדער פון געוועזענע הענדלער קריגן רעכט

(ספעציעלע טעלעגראמעס צו "דאס אידישע ווארט" פון "איטא")

מאסקווע, פעב. 26 (איטא). — דער אוקראינער "סאוונארקאם" האט באשלאסן צו מאכן וויטערדיקע פארלייכטערונגען פאר אידישע געוועזענע הענדלער, איינ-שליסנדיק די וואס האבן באשעפטיקט ביז פינף אנגעשטעלטע.

דער באשלוס איז נאך ניט פארעפנט-לאכט געווארן, אבער די "איטא" האט באקומען דעם טעקסט פונ'ם באשלוס וואס לויטעט :

"אינדוסטריעלע קאאפעראטיוון, מלאכה ארטעלן און לאנד קאאפעראטיוון דארפן אריינעמען די פאלגנדיקע קאטעגאריעס דעקלאסירטע אידן, וואס האבן איצט ניט קיין וואל-רעכט. —

"ערשטנס. פאראריעטע געוועזענע הענדלער פון ערשטן און צווייטן קלאס.

"צווייטנס. געוועזענע הענדלער פון דריטער און פערטער קאטעגאריע, וואס האבן באשעפטיקט פון צוויי ביז פינף אנ-געשטעלטע, זאלן אריינגענומען ווערן ניט פריער ווי צוויי יאר נאכדעם ווי זיי האבן אויפגעגעבן דעם האנדל, און בתנאי אויב זיי האבן ניט אנגעהאלטן פאר דער צייט קיין שום פארבינדונגען מיט קאמערציע-לע אדער קאפיטאליסטישע עלעמענטן,— מיינענדיק, אז זיי האבן ניט אנגעהאלטן קיין אומגעזעצלאכן האנדל.

"דריטנס. געוועזענע הענדלער פון פינפ-טער קאטעגאריע און העכער, אדער גע-וועזענע פאבריקאנטן וואס האבן עקספלא-אטירט מער ווי פינף ארבעטער, פאר-בליבן אן רעכט ארייצוגיין אין קאלעק-טיוון.

"פערטנס. דערוואקסענע קינדער פון דער לעצטער קאטעגאריע וואס רייסן אי-בער באציאונגען מיט זייערע עלטערן און פארדינען אומאפהענגיק אויף זייער איי-גענעם לעבן, זאלן אריינגענומען ווערן א יאר נאכדעם ווי זיי האבן איבערגעריסן די באציאונגען".

דער סאוונארקאם באטאנט אין זיין בא-שלוס, אז די אבסאלוטע אויסשליסונג פון געוועזענע הענדלער, ווי פראקטיצירט ביז איצט, איז געווען אומגעזעצלאך. דער בא-שלוס פאדערט פון אלע אינסטיטוציעס מיט וועלכע דאס האט א שייכות "ניט צו מאכן מער קיין פעלערן און פארשטיין דעם אונטערשייד צווישן אן אמת'ן קו-לאק און נעפמאן, און אזעלכע געוועזענע הענדלער וואס זיינען איצט ארימעלייט".

א האלבער מיליאן דאלאר פאר ליטווישע אידן

קאוונע, פעב. 25 (איטא). —די קאנ-ווענשאן פון דער פעדעראציע פון ליטווי-שע אידן אפגעהאלטן דא האט באשלאסן ארויסצולאזן באנדס אויף א האלבן מי-ליאן דאלאר פאר א הלואה צו דער אי-דישער פאלקס באנק אין ליטע.

עס איז אויך באשלאסן געווארן צו בעטן די ליטווישע רעגירונג צו גאראנ-טירן די אידישע מינדערהייט רעכט און אויפצופאדערן די ליטווישע אידן צו שא-פן א קאמיטעט וואס זאל פארטרעטן אלע שיכטן פון ליטווישן אידנטום, כדי די פעדעראציע זאל קאנען טאן דורך אים איר ארבעט.

זיי האבן געטריבן אידישע אגראנאמיסטן צו זעלבסטמארד

(ספעציעל פאר "דאס אידישע ווארט")

מאסקווע, פעב. 26 (איטא). — אלעק-סאנדער גאופט, ניקאלאי זלאטאמערזשעוו און איוואן פאטשופאוו, דריי פון די אנ-געזעענסטע קרייז-אגראנאמען פון א-רעס, זיינען פאראורטיילט געווארן צו טויט פאר טרייבן העלענא גאלדמאן, א יונגע אידי-שע פרוי-אגראנאם, צו זעלבסטמארד, מיט זייערע שטענדיקע אנטיסעמיטישע האנד-לונגען.

נאך 20 פערזאן פאראורטיילט אין דער געשיכטע האבן געקראגן קלענערע שטראפן. דער פראצעס האט אנגעהאלטן פיר טעג צייט.

רעדזשיינא, סאסקאטון, קאלגארי, עדמאנטאן און וואנקאווער גרייט אויפצונעמען שליח פון ארבעטנדיקן א"י

ווי מיט א יאר צוריק פאר ישראל מערעמינסקי, אזוי גרייט מען זיך איצט אין די גרעסערע מרעב קאנאדער אידישע ישובים צו מקבל פנים זיין דעם שליח פון ארבעטענדיקן ארץ-ישראל, שמואל דיין.

ספעציעלע קאמיטעטן, וועלכע ווערן אנגעפירט פון אנגעזעענע לאקאלע טוער, גרייטן צו פאלקס פארזאמלונגען און פאלקס - באנקעטן לכבוד דעם גאסט. און אין דער זעלבער צייט ווערט דורכגע-פירט דער קאמפיין פאר דעם ארבעטנ-דיקן ארץ-ישראל.

רעדזשיינא איז דער ערשטער פונקט אויפצונעמען שמואל דיין, איינארדענדיק א פאלקס - פארזאמלונג אויף קומענדיקן דאנערשטאג אוונט. אין סאסקאטון קומט פאר א פארזאמלונג זונטאג אוונט, דעם 2טן מארט, און די דאטומס פאר די אי-בעריקע פונקטן זיינען פאלגנדע : קאלגא-רי — מארטש 5 און 6; עדמאנטאן — מארטש 9 און 10; וואנקאווער, מארטש 12 און 13.

מען מעלדעט אונז אויך, אז דר. יוסף בן־דוד פעלדמאן, וועלכער פארט די טעג אויף א באזוך קיין וואנקאווער, האט אויף זיך גענומען צו באגלייטן דעם ארץ־ישראל דעלעגאט און מיטהעלפן אים אין זיין שליחות פאר דעם ארץ־ישראל ארבעטער קאמפיין.

אפשיידס אוונט פאר'ן ארץ-ישראל גאסט היינט אוונט אין פרץ - זאל

היינט (מיטוואך) אוונט, קומט פאר אין גרויסן פרץ-זאל דער אפשייד אוונט פאר'ן גאסט פון ארץ־ישראל, שמואל דיין, שליח פון דער "הסתדרות". דער אוונט איז אין דער פארם פון א פאלקס באנקעט, צו וועלכן עס ווערן איינגע-לאדן אלע פריינט פונ'ם ארבעטנדיקן ארץ-ישראל, און באזונדערס די פאר-שטייער פון די וויניפעגער פאלקס-אר-גאניזאציעס, פאר וועלכע עס ווערן רע-זערווירט ספעציעלע פלעצער.

שמואל דיין, וועלכן די פאלקס - פאר-זאמלונג אין פלייהאוז טעאטער לעצטן זונטאג, האט געהערט מיט אזוי פיל אינ-טערעס און אויפמערקזאמקייט, וועט אויף דעם אוונט דערציילן וועגן די ערש-טע טעג פון דעגניה און נהלל — די טעג, אין וועלכע עס זיינען געלייגט געווארן די יסודות פאר דער נייער אידישער לאנד ווירטשאפט אין ארץ־ישראל, טעג פול מיט געפאר און שטילער גבורה.

אגב - אורחא

פון מ-רש

ערב וואלן

אין אטאווא פילט זיך עס אלול'דיק. עס פאלן בלעטער, און פיש ציטערן אין וואסער.

עס שפירט זיך דער אנקום פון'ם יום-הדין, ווען עס וועט אפגעשריבן און אפ-גע'חת'מעט ווערן דער גורל פון די פירער פון פאלק, — מי בחיים ומי במות, — ווער וועט לעבן א גוטן טאג אויפ'ן קהל'שן חשבון, און ווער וועט נעבאך דארפן זיצן אין דער-היים און מאכן א לעבן פון ער-לאכער ארבעט; מי — איי ומי, ווער וועט דערהויבן ווערן און ווער וועט ליגן אין דער ערד מיט די ביינער.

די איצטיקע סעסיע פון פארלאמענט, פילט זיך אין אטאווא און איבער'ן גאנצן לאנד, איז די לעצטע סעסיע פון דעם דא-זיקן פארלאמענט. באלד וועט א בלאזן טאן דער שופר, — און דער עולם וועט מיט אמאל דערפילן, אז עס זיינען דא דע-פוטאטן אויף דער וועלט, וואס מאכן גע-זעצן, און אז די דאזיקע געזעצן וואס די דעפוטאטן מאכן לטובת הכלל, זיינען פון גוואלדיקער באדייטונג פאר דעם וואוילזיין פונ'ם כלל.

דער עולם וועט זיך דערוויסן, אז ער איז דער גאנצער באלעבאס אין לאנד, און אז די מיניסטארן, די דעפוטאטן און די פירער פון דער אפאזיציע זיינען בלויז זיינע דינער, וועמעס קאפ עס דארט שטענדיק פאר דער פראספעריטעט פונ'ם פאלק.

און דער עולם וועט מיטאמאל דערזעען, וויפל געטרייע און איבערגעגעבענע כלל-טוער ער האט, — מענשן וואס קעמפן פאר דער פריווילעגיע צו דינען דעם כלל, אפילו ווען צוליב דעם זאלן זיי דארפן מקריב זיין זיך און ווערן מיניסטארן . . .

* * *

אין אטאווא ווייס מען שוין איינגנטלאך גאנץ לאנג אז די סעסיע איז די נעילה'די-קע פונ'ם פארלאמענט.

דערפאר האבן מיר דאך זוכה געווען צו הערן דא דעם פירער פון דער אפאזיציע, מר. בענעט, אויף זיין טור איבער'ן לאנד. ווי ער האט אונז קלאר געמאכט אין וואס פאר א קלעם די רעגירונג האט אריינגע-בראכט דאס לאנד, וואס פאר א חורבן עס הערשט ביי אונז, און ווי נויטיק עס איז צו בייטן די רעגירונג. — און דאס איבע-ריקע פארשטייט שוין אליין, — מר. בע-נעט שלאגט זיך חלילה ניט אין דער זכיה, נאר אז איר וועט אים שטארק בעטן, וועט ער אייך מסתמא ניט קאנען אפזאגן.

און דערפאר האבן מיר טאקע באלד געהאט די צווייטע זכיה צו הערן דא מר. קינג, דעם פרעמיער אליין, וואס האט דערוויזן, ווי גוט און וואויל ס'איז אונז, ווי מיר באדן זיך אין לוקסוס און ווי דאס גאנצע לאנד איז פול מיט פראספעריטעט, — און ווי די רעגירונג האט געהאט א שטיקל האנט דערינען, — און ווידער טא-קע די זעלבע געשיכטע : אויב מיר געפי-נען לייטזעליקייט אין אייערע אויגן, קאנ-נען מיר זיך ניט העלפן. מיר וועלן דאך אייך ניט לאזן אויפ'ן וואסער . . .

* * *

די טעג האט דער פרעמיער אין אטא-ווא באשטעטיקט, אז מיר דארפן ווארטן אויף נייע וואלן נאר איינציקן.

מר. בענעט האט געפרואווט אנטאפן דעם דופק : ווען אזוי וואס. דאס איז פאר אים, נאטירלאך, זייער אינטערעסאנט צו וויסן : ס'איז אים נויטיק, פאר'ן טובת הכלל, פארכאפן די נויטיקע סטראטעגישע פאזיציעס.

נו, נאטירלאך, ווייס מר. קינג דעם קונץ. פאר'ן טובת הכלל לאזט ער איבער די טייז אין זיינע אייגענע הענט. "אט, מיר וועלן זעען. מיר וועלן אבער זיכער ניט ווארטן ביז דער לעצטער מינוט".

די פראגע איז נאר פון חדשים, ווא-רשיינלאך. די רעגירונג דארף נאר אויס-גראבן די טראנשייען פאר דער שלאכט, איידער דער צווייטער צד וועט עס האבן די געלעגנהייט צו טאן.

און דערנאך וועט קומען די שלאכט. און דא נעמען מיר זיך ניט אן צו זאגן קיין נביאות. מיין איינדרוק איז אבער, אז מר. בענעט האט נאר געהויבענע טרומפן אין זיינע הענט, מיט וועלכע ער קאן אפשר שלאגן מר. קינגס טייז. דער עולם, וואס פארציט דעם פאס אויף די הויזן, האט א טבע צו צווייפלען אין פראספעריטעט, מעגן ציפערן ווי הויך שרייען וועגן דעם.

א שטיקל ברויט איז אזא איינעם וויכ-טיקער, ווי פראספעריטעט לויט א סטא-טיסטישער ביורא. — און אזא איינעם קאן זיך אויסדוכטן, אז מר. בענעט קאן אים געבן ברויט.

פונקט ווי אביסל שפעטער וועט עס אים אויסזעען פונקט פארקערט . . .

* * *

און אז מיר ריידן שוין וועגן וואלן, איז עס דא א גאנץ גוטע מעגלאכקייט, אז מיר זאלן נאר איניגיכן האבן אין מאניטאבא פראווינציעלע וואלן.

אזוי האט מען די טעג "פריינטלאך" דורכגעשמועסט אין דער לעגיסלאטור וועגן דעם ענין, — די קאנסערוואטיוון האבן אנגעטאפט דעם דופק, און פרעמיער ברעקען האט געזאגט : "מיט'ן גרעסטן כבוד, באטש מארגנדיקן טאג, פון מיי-נעטוועגן".

וועט מען דא אויך מאנעווירן פאר פאזיציעס. אבער דאס דארף ניט לאנג גע-דויערן.

און מיר קאנען דא נאר איניגיכן האבן פראווינציעלע וואלן, — און טאקע מיט דער אויפגעלעבטער "סעוועז סיסטעמס" פראגע ווי אן "אישו", ווי דער קאנסער-וואטיווער פירער, מר. טיילאר, האט גע-געבן אן אנצוהערעניש.

— מיט איין ווארט, — נאר איניגיכן קא-נען מיר ווערן זייער וויכטיקע מענשן . . .

צע'ממית'ט זיין יונג-ווייבל צוליב א שלעכטן חלום וועגן איר

"אוי, א חלום, א חלום, אוי, האט זיך מיר גע'חלומ'ט", — דאס דאזיקע לידל וועט ווארשיינלאך דזשאו ראטשארם הא-בען צייט אויסצולערנען אויף אויסווייניק, אויב ער וועט היינט קריגן די שטראף וואס ער פארדינט, לויט דער מיינונג פון מאגיסטראט העגרי לאסערט, פון סט. באניפייס פאליציי געריכט.

דזשאו ראטשארם, 21 יאר אלט, פון 137 הערבערט סטריט, סט. באניפייס, איז לעצטע וואך אין א שיינעם פארטאג אויפגעשטאנען מיט קולות און ער האט אנגעפאנגען צו ממית'ן זיין יונגע 22 יא-ריקע ווייבל, מכות רצח, און ער האט זיך איינגערעדט ניט אנדערש ווי צו דער-שטיקן זי. און שולדיק אין דעם איז א חלום.

עס האט זיך אים גע'חלומ'ט, דזשאו'ן, אז זיין ווייבל האט זיך אפגעקערט פון דרך-הישר, און דערפאר, הייסט עס, האט ער באשלאסן צו ווערן אן אלמן, אבער זיין ווייבל האט אים ניט געוואלט פארשאפן דעם דאזיקן פארגעניגן און זי האט זיך ניט געלאזט דערשטיקן. האבן זיי זיך געשלאגן אזוי לאנג ביז דער חלום האט זיי פארשלעפט אין פאליציי גע-ריכט.

"דזשאו האט זיך אויפגעכאפט פיר אזייגער פארטאג און ער האט אויף מיר צעשניטן מיין הויט פאסן ווייז" — האט זיין ווייבל איווא דערציילט דעם ריכ-טער.

"אלץ וואס עס האט זיך מיר גע-חלומ'ט וועגן איר, איז אמת", — האט דער בעל חלומות געוואלט איינריידן דעם ריכטער.

"אין מיין דערפארונג האב איך נאך ניט געהערט פון אזא ברוטאלער האנד-לונג", — האט דער ריכטער געזאגט נאך טען אין געריכט. א געלט שטראף איז פאר דעם מאן ניט גענוג, איך וואלט גע-וואלט אינסטרואירן דעם פאליציי שעף ער זאל אים געבן וואס ער פארדינט באמת".

היינט וועט דאס געריכט "פותר חלום זיין" דעם בעל חלומות, צי זיין חלום וועגן זיין ווייבל איז אמת אדער ניט. דאס פארל האט ערשט לעצטנס חתונה געהאט.

רבקה ניידיטש מאכט גרויסן רושם

ניט וויניקער ווי פינף אנקארס האט די יונגע פיאנא קינסטלערן, רבקה ניידיטש געמוזט געבן ביים סוף פון איר קאנצערט אין סענטראל טשורטש לעצטן אוונט, איידער דער עולם האט ניט-ווילנדיק בא-שלאסן אויפצוהויבן זיך פון די פלעצער. זי האט אזוי באצויבערט דעם עולם מיט איר וואונדערבארן שפילן, אז אלע זיינען געזעסן ווי צוגעשמידט צו די ביינקלאך.

סיי דער אלגעמיינער עולם און סיי די מבינים זיינען געווען באצויבערט פון איר גלענצנדן שפילן און איר אויסערגע-וויינלאכער ווירטואזיטעט, אזוי ווי פון איר צויבערהאפטער פערזענלאכקייט.

די גלענצנדע קינסטלערן איז באלוינט געווארן מיט שטורעמדיקע אפלאדיס-מענטן און מיט צענדליקער בוקעטן בלו-מען.

שטארקע אנפראגע אויף קאנאדער ווייץ וועט באלד קומען, דערקלערט פרעזידענט פון ווייץ-פול

ניו-יארק, פעב. 26. — א. דזש. מעק-פעיל, פרעזידענט פון קאנאדער ווייץ-פול, אנקומענדיק אהער אויף זיין וועג צוריק פון ענגלאנד, האט דא דערקלערט, אז דער תבואה זאפאס אין ענגלאנד איז פאקטיש אויסגעשעפט, און באלד וועט קומען א שטארקע אנפראגע אויף קאנאדער ווייץ.

מר. מעקפעיל איז צופרידן מיט די בא-ראטונגען וואס ער האט געהאט אין ענג-לאנד מיט די מילנערס. ער איז זיכער, אז די אנפראגע מוז באלד קומען. די בריטי-שע מילנערס האבן דערקלערט, אז זיי וועלן זיין זייער צופרידן צו קויפן די קא-נאדער ווייץ, ווייל זי איז די בעסטע אויף דעם מארק.

דער ווייץ מארק האט נעכטן דורכגע-מאכט איינע פון די שווערסטע אויפטריים-לונגען פאר יארן. דער פרייז פון ווייץ איז געפאלן פון 112¼ ביי דער עפענונג, צו 107¾. ביז'ן שלוס איז אבער דער מארק געקומען אביסל צו זיך און האט זיך גע-שלאסן אויף 111½.

דער קראך איז געווען נאך ערגער אויף דער שיקאגער בערזע, וואו דער ווייץ פרייז איז געפאלן ביז אונטער א דאלאר, — צו 98 סענט. אבער פאר'ן שלוס, אין משך פון 15 מינוט צייט, האט זיך דער פרייז א הויב געטאן ביז 1.04"

—(::)—

פוילישע רעגירונג שאפט דירעקטע שיף פארבינדונגען מיט אמעריקע

ווארשע, פעב. 25. — די פוילישע צייטונגען האבן נעכטן אנאנסירט אז די פוילישע רעגירונג האט דערווארבן דריי דאמף שיפן פון דער באלטיק אמעריקא ליניע, וואס וועלן אנהאלטן א רעגלמע-סיקע באדינונג צווישן דעם פוילישן הא-פען גדיניא און קאנאדע און ניו-יארק.

די שיפן זיינען : די "פאלאניא", "עס-טאניא" און "ליטוואיניא".

קאלעקטיוויזאציע פירט צו אויסראטונג פון לעבעדיקן אינווענטאר

מאסקווע, פעב. 25. — דער פארזיצער פון דארפישן סאוועט פון אבוכאווא און דער פארזיצער פונ'ם לאקאלן קאמיטעט זיינען פאראורטיילט געווארן צו דריי יאר טורמע יעדערער, און נאך 39 פוי-ערים זיינען פאראורטיילט געווארן צו שטראפן פון 10 ביז 100 רובל, פאר אויסשלאכטן 41 בהמות אין דארף. צוויי "קולאקעס" אין קאלוגער קרייז האבן גע-קראגן צו אכט יאר טורמע פאר אויסקוי-לען בהמות.

די אויסשלאכטונג פונ'ם לעבעדיקן אינווענטאר צוליב דער קאלעקטיוויזא-ציע האט אנגענומען אזא געפערלאכן פארנעם, אז מען האט עס אנגעהויבן בא-טראכטן און באשטראפן ווי פאררעט.

אפילו "קאלכאזן" (קאלעקטיווע ווירט-שאפטן) ווערן באשולדיקט אין אויסראטן דעם לעבעדיקן אינווענטאר דורך הונגער און נאכלעסיקייט, און אנדערע "קאל-כאזן" עסן פשוט אויף זייערע בהמות. אין טומין זיינען פון צענדליקער טויזנט חזירים ביים אנהויב ווינטער איצט פארבליבן בלויז טויזנט. אין סעוואסטא-פאלער קרייז איז די צאל פון קי געפא-לען אויף זיבעצן פראצענט, און פון שאף און ציגן — אויף 36 פראצענט פון נא-וועמבער אן.

אין צפון קאווקאז האבן "קולאקעס" פארניכטעט פרוכט גערטנער און האבן אנגעקארמעט סטאדעס שאף מיט גע-בראכענע גלאז.

חטאים פון רבנים און קהלה פירער ארעסטירט אין מינסק אנאנסירט

עלף פון די פערזן ארעסטירטע זיינען שוין באפרייט געווארן

מאסקווע, פעב. 26 (איטא). — דער "נארקאמינדעל" באשטעטיקט, אז עלף פון די ארעסטירטע רבנים און קהלה פי-רער אין מינסק זיינען באפרייט געווארן, אבער זייערע נעמען ווערן ניט דערמאנט. דריי זיינען נאך ניט באפרייט געווארן.

אז פערזן זיינען אינגאנצן ארעסטירט ווערט באשטעטיקט אין דער מינסקער פרעסע, וואס רעכנט אויס זייע-רע נעמען און אינדיווידועלע קלאגעס קעגן זיי. דער נאמען פון רבי גלוסקין געפינט זיך אבער ניט צווישן די פערזן.

אויסער די אלגעמיינע קלאגעס, ווי בא-ריכטעט נעכטן אין "טיימס", רעכנט די מינסקער פרעסע אויס קעגן זיי פאלגנ-דיקע אינדיווידועלע חטאים :

בנימין זאקאוויצקי, מגיה, מיט א שווינדלערישן גמרא-קאפ, איז אין 1919 פאראורטיילט געווארן צו דערשאסן ווערן ווייל ער האט ספעקולירט אויף דער ביר-זשע, אבער ער האט זיך אויסגעדרייט פון דעם אורטייל, אז געשעפטן זיינען געווארן שלעכט, האט ער אנגעהויבן האנדלען מיט גאט.

יעקב מיזעס, ראש־ישיבה, האט אנגע-פירט א צאל אומלעגאלע ישיבות.

שמעון קאבאקאוו, פירער פון א קרייז פון געוועזענע בורזשויען.

קרענגיל, א געוועזענער יאוועליר. אין 1921, ווען גאלד און זילבער זיינען קאנ-פיסקירט געווארן, האט ער זיינע צע-שמאלצן אויף לעפל און גאפלען.

דוד שאכער, וויכטיקער געוועזענער סוחר, ארגאניזאטאר פון א קלעריקאלן פאראיין תפארת-בחורים און ישיבות.

דוד סאלאמאן, פארזיצער פון "תפארת בחורים", אן אויסגעשפראכן קאנטער-רעוואלוציאנערע ארגאניזאציע, וואס באצוועקט צו באקעמפן די סאוועטן.

אשר קירשטיין, רב און ספעקולאנט, האט געגרינדעט א גמלות-חסדים פאראיין צו העלפן נעפליים.

משה גאבירעלאוו, רבי גלוסקינס רעכ-טע האנט. ווען די פאליאקן האבן פאר-כאפט מינסק, איז ער געווארן פארזיצער פון דער קהלה. ווען זיי האבן געהאנגען א רעוואלוציאנער, האט גאבירעלאוו זיי גע-האלפן קריגן פון אים א ווידוי. ער איז אויך א מיטגליד פון "אגודת-ישראל".

שמעון איוואנסקי, סוחר און אינדוס-טריאליסט. ביי אים האט מען געפונען קארעספאנדענץ מיט אויסלענדישע אידי-שע קאנטער-רעוואלוציאנערע ארגאניזא-ציעס.

ברוידע, געוועזענער באנקיר און מיליא-נער, איז שרעקלאך אויפגעבראכט אויף די באלשעוויקעס וואס האבן ביי אים אלץ צוגענומען.

פעוווזנער, רבי און צדיק. ביי אים אין באר פלעגן פארקומען אומלעגאלע מיטינ-גען. ער האט אנגעהאלטן דירעקטע פאר-בינדונגען מיט דעם "פאשיסטישן צדיק", דעם ליבאוויטשער רבי, און געקראגן פון אים אינסטרוקציעס ווי אנצופירן א קאנטער-רעוואלוציאנערן קאמפיין. אזעלכע אינסטרוקציעס האט מען ביי אים פאק-טיש געפונען.

ראבינאוויטש, גוט באקאנטער "מאזע-רער מגיד", א ביטערער חברה-מאן.

גארדאן, פירער פון תפארת-בחורים, וועלכער האט גע'דרשנ'ט, אז די אידישע לאגע אין סאוועטן פארבאנד איז ניט בע-סער ווי אין מצרים אדער אונטער דער שפאנישער אינקוויזיציע, און האט גערופן צו קאמף קעגן די אפיקורסים.

משה-חיים לעווין, מגיד, וואס האט געשאפן א ישיבה ארום מינסק, אין פרע-אבארנקע, וואו עס איז געפונען געווארן א קאפיע פון א בריוו געשיקט אין אויס-לאנד. אין בריוו ווערט איבערגע'חזר'ט עטלאכע מאל דער רוף צו הילף : "איר מוזט וויסן, אז די אידן ליידן דא הונגער, נויט און צרות. פארוואס האט איר אויף אונז פארגעסן ? ראטעוועט אונז!"

—(::)—

אנקומענדיקע אידישע אימיגראנטן

די פאלגנדיקע אידישע אימיגראנטן פאר דער וועסט קומען מיט דער באל-טיק אמעריקא שיף "ליטואניא" (זיי ווערן דערווארטעט אין האליפאקס ארום מארט 1טן, און אין וויניפעג — מארט 3טן) :

זלאטע גרינבערג, צו מרס. ב. אסטראווסקי; חנה קזולא, צו מיס מלכה קזולא; אנשל קאין, צו ד. קאין; לאש פא-מיליע, צו דזש. גארבער; מאיר טעסלער, צו מרס. א. אלעניק; דוד אלבערט, צו פרענק גלאן; יונה פריינד, צו א. א. גרויבערט; בת-שבע קאליקא, צו מרס. דזשא. קאז; עטקע בידער, צו מרס. ע. דאיען; ראזע אבראמאוויטש, צו ר. מאריס; לוד-וויק גאלדשטיין, צו. מרס. ק. ג. וויס; אסתר ווייזנפעלד, צו מרס. מ. דארפמאן.